

Datoria sectorului privat a crescut cu 5,6% în 2025; îndatorarea populației s-a majorat cu 9,5%(raport)

Ritm de creștere a datoriei sectorului privat s-a temperat în anul 2025 (+5,6% fata de +8,9 la suta în 2024), aceasta ajungând la nivelul de 819,4 miliarde lei, echivalentul a 43% din PIB, în timp ce îndatorarea populației de la institutiile financiare s-a majorat într-un ritm similar celui din anul anterior (+9,4% în 2025 și +9,5% în 2024), conform

Raportului anual 2025, publicat de Banca Nationala a României.

"Îndatorarea sectorului real continua sa se plaseze în faza descendentă a ciclului, atât la nivel agregat, cât și pe principalele segmente de creditare (companii nefinanciare și populație)", se subliniaza în raport,

Potrivit sursei citate, dinamica anuală a îndatorării firmelor de la banci sau IFN s-a redus la +5,1% în 2025, de la +8,1% în 2024.

Principala sursă de finanțare a datoriei companiilor și populației a fost reprezentată de institutiile de credit, acestea acordând 74,4% din totalul datoriei financiare a acestora. Deși rolul IFN în finanțarea datoriei sectorului privat a fost în creștere, volumul creditelor acordate de acestea a reprezentat 11,5% din totalul datoriei financiare a sectorului real (în creștere de la 10,6% în 2024).

Datoria de la institutii financiare nerezidente a continuat sa sporeasca într-un ritm superior celei de la institutii financiare autohtone (+8,4% fata de +7%), în principal pe seama datoriei externe a companiilor nefinanciare, care reprezintă 87,9% din total. Totodata, creditele externe de tip mama-fiica sunt o componentă importantă a îndatorării, acestea reprezentând 31% din

totalul datoriei sectorului privat și 43% din îndatorarea totală a companiilor nefinanciare. Dinamica anuală a acestui tip de finanțare s-a moderat în anul 2025, de la 10,5% în 2024 la 3,1%.

Raportul menționează ca datoria bancară a populației a fost preponderent denominată în moneda națională (93%, în decembrie 2025), inclusiv ca urmare a măsurilor macroprudenciale

privind debitorii implementate de BNR, diferențiate în funcție de valută. În contrast, expunerea în valută a companiilor nefinanciare a detinut un rol important în portofoliul corporativ al bancilor (aproximativ jumătate) și a înregistrat un ritm susținut de creștere în cursul anului trecut, dar sub nivelurile maxime observate în 2023.

"Acest tip de finanțare rămâne sub atența monitorizare a BNR", se precizează în raport.

În cazul îndatorării de la IFN, în ceea ce privește populația situația este similară celei bancare, stocul de credite fiind preponderent acordat în moneda națională (91%). În cazul firmelor, datoria la IFN este majoritar denominată în moneda străină (83,3%).

Creșterea costurilor, în special a celor cu personalul, a rămas principala provocare pentru companiile nefinanciare în anul 2024, nefiind compensată de o creștere proporțională a cifrei de afaceri. Pe acest fond, indicatorul de sănătate financiară s-a deteriorat ușor comparativ cu anul precedent, însă a rămas în afara zonei de risc la nivel agregat și peste nivelul pre-pandemic. În funcție de sectorul de activitate, agricultura, imobiliarele și utilitățile sunt domeniile care s-au aflat în zona de risc (primele două fiind în această situație de dinainte de anul 2024).

Structura de finantare a companiilor nefinanciare s-a mentinut relativ similara si în anul 2024, datoriile comerciale continuând sa fie principalul instrument de finantare, reprezentând 17,4% din pasiv, în pofida riscurilor si costurilor mai ridicate comparativ cu finantarea bancara. În schimb, creditele acordate de institutiile financiare locale cumuleaza sub 9% din totalul surselor de finantare.

De asemenea, raportul semnaleaza ca sectorul populatiei a continuat sa manifeste un nivel adecvat de rezilienta si sa își consolideze avutia, mentinându-se în zona de risc redus din perspectiva vulnerabilitatilor. La acest parcurs favorabil au contribuit îndatorarea sustenabila si consolidarea capacitatii de onorare a serviciului datoriei, inclusiv ca urmare a implementarii de catre BNR a masurilor macroprudentiale privind debitorii.

Totusi, atentioneaza autorii raportului, vulnerabilitatile ar putea sa se accentueze în perioada urmatoare, pe fondul temperarii cresterii sau chiar diminuarii veniturilor disponibile reale, determinate de majorarea costurilor de trai, de impactul masurilor fiscale, precum si de dinamica moderata a activitatii economice.

Un factor de temperare a potentialelor efecte negative asupra veniturilor este evolutia pozitiva înregistrata în ultima perioada de avutia neta. Nivelul avutiei nete s-a dublat comparativ cu perioada premergatoare pandemiei (septembrie 2019), ajungând la un echivalent de 180% din venitul brut disponibil al sectorului gospodariilor. De asemenea, dinamica ultimei perioade arata

o crestere anuala a avutiei nete de 6,7% (septembrie 2025), reflectând o consolidare semnificativa a pozitiei financiare a gospodariilor.

Sectorul populatiei a continuat sa își consolideze pozitia de creditor net fata de sectorul bancar, volumul depozitelor fiind dublu fata de cel al creditelor (raportul credite pe depozite de

50%, decembrie 2025). Depozitele au ramas modalitatea preferata de economisire a populatiei, volumul acestora situându-se la circa 411 miliarde lei (+8% în termeni anuali, în decembrie 2025), distribuit aproximativ egal între depozite la termen (52% din total) si depozite overnight.

Capacitatea de onorare a serviciului datoriei de catre sectorul privat a înregistrat evolutii contrastante pe parcursul anului 2025. Pe de-o parte, calitatea creditelor acordate de banci companiilor nefinanciare s-a deteriorat, rata creditelor neperformante (NPL) urcând la 5,5% în decembrie 2025, de la 4,1% în decembrie 2024. Pe de cealalta parte, rata NPL aferenta portofoliului de credite acordate de banci populatiei s-a mentinut sub pragul prudential de 3%, respectiv 2,8% în decembrie 2025 (-0,2 puncte procentuale în termeni anuali).

"Se identifica însa anumite segmente cu o dinamica mai ampla a riscului de credit, în special din portofoliul corporativ: creditele cu garantii de stat acordate de banci companiilor nefinanciare (rata NPL 9,9% în decembrie 2025, de la 4,9% în decembrie 2024); expunerile fata de piata imobiliara comerciala (rata NPL 6,2% în decembrie 2025 fata de 4,8% în urma cu un an); creditele acordate IMM (rata NPL 6%, în crestere de la 4,8% în decembrie 2024). În cazul sectorului populatiei, reducerea ratei creditelor neperformante a fost sustinuta în principal de

segmentul creditelor de consum, unde rata NPL a scazut de la 5,7% la finalul anului 2023 si 5% în decembrie 2024, la 4,5% în decembrie 2025. Evolutia a fost influentata de mai multi factori conjuncturali, precum ponderea ridicata a creditelor acordate recent, perioada medie de peste trei ani pâna la intrarea în neperformanta si consolidarea sistemului bancar, care a stimulat externalizarea creditelor de consum", se precizeaza în raportul BNR.

Acesta subliniaza ca prognoza pe un orizont de 12 luni indica o continuare a trendului ascendent al ratei de nerambursare, atât în cazul creditelor acordate firmelor (de la 3,2% în

decembrie 2025 la 3,9% în decembrie 2026), cât și al împrumuturilor destinate populației, pe ambele segmente principale de credit (de la 0,25% în decembrie 2025 până la 0,31% în decembrie 2026 în cazul creditului ipotecar și de la 3% până la 3,6% în cazul creditului de consum).